Jonge moeders stellen tweede kind langer uit

Lenny Stoeldraijer

Terwijl vrouwen het moederschap de afgelopen 40 jaar steeds meer uitstelden, is het interval tussen de geboorte van het eerste kind en het tweede kind opvallend stabiel gebleven op een gemiddelde van 3 jaar. Oudere moeders (35-plus) krijgen hun tweede kind relatief kort na de geboorte van hun eerste kind. Jonge moeders stellen de komst van het tweede kind langer uit. Deze verschillen in geboorteinvallen zijn sinds 1970 groter geworden.

Drie jaar na het eerste kind een tweede kind

De gemiddelde leeftijd waarop vrouwen hun eerste kind krijgen, is sinds 1970 gestegen van 24,3 jaar naar 29,4 jaar in 2009. Vrouwen stelden het moederschap steeds meer uit door langer onderwijs te volgen en steeds vaker te gaan werken. Opvallend is dat de gemiddelde duur tussen de geboorte van het eerste kind en het tweede kind in dezelfde periode maar weinig is veranderd. In de periode 1970–2000 werd het tweede kind ongeveer drie jaar na het eerste kind geboren. De laatste jaren is dit geboorte-interval toegenomen tot 3,2 jaar.
Een reden dat de periode tussen de geboorte van het eerste en het tweede kind nauwelijks is veranderd, is waarschijnlijk dat de meeste vrouwen een voorkeur hebben voor een gezin met twee of meer kinderen. Daarnaast plannen zij het tweede kind vrij snel na het eerste kind. Dan is het leeftijdsverschil tussen de kinderen niet zo groot. Bovendien kunnen moeders dan sneller terugkeren naar de arbeidsmarkt.

Jonge moeders wachten langer met een tweede kind dan oude moeders

De gemiddelde duur tussen de geboorte van het eerste en tweede kind verschilt met de leeftijd van de moeder *(grafiek 1)*. Jonge moeders wachten langer met het krijgen van een tweede kind dan oudere moeders. Zij hebben gezien hun leeftijd nog alle tijd om een tweede kind te krijgen. Moeders die vóór hun 22ste voor het eerste moeder werden, kregen in 2009 hun tweede kind na gemiddeld 4,8 jaar. Vrouwen die ouder dan 35 jaar waren bij de geboorte van hun eerste kind, kregen hun tweede kind na 2,3 jaar.

In 1970 kregen jonge moeders sneller een tweede kind

Jonge moeders hebben niet altijd zo lang gewacht met het krijgen van een tweede kind. Vrouwen die in 1970 hun tweede kind kregen en bij de geboorte van het eerste kind jonger dan 22 jaar waren, hadden een geboorte-interval van 3,1 jaar *(grafiek 2)*. Rond 1970 was het merendeel van de jonge vrouwen die een eerste kind kregen gehuwd en om die reden lag een snelle komst van een tweede kind vaak voor de hand. Tegenwoordig wonen jonge vrouwen die een eerste kind krijgen vaak niet samen. In 2009 was van de jonge moeders slechts 10 procent gehuwd en woonde 30 procent ongehuwd samen.
Vrouwen die op latere leeftijd hun eerste kind krijgen, hebben sinds 1970 juist kortere geboorte-intervallen. Het aandeel moeders ouder dan 28 jaar met een tweede kind bedroeg 13 procent en in 1970 en 52 procent in 2009. Doordat oudere moeders gemiddeld korter wachten met het krijgen van een tweede kind, is het gemiddelde geboorteinterval in de leeftijdsgroepen 29 tot 35 jaar en 35 jaar en ouder gedaald. De recente stijging wordt verklaard door een lichte afname van het aandeel oudere moeders. Dit geldt per leeftijdscategorie, maar ook voor het totaal.

1. Gemidddelde duur tussen de geboorte van het eerste en tweede kind naar leeftijd van de moeder bij de geboorte van het eerste kind, 2009

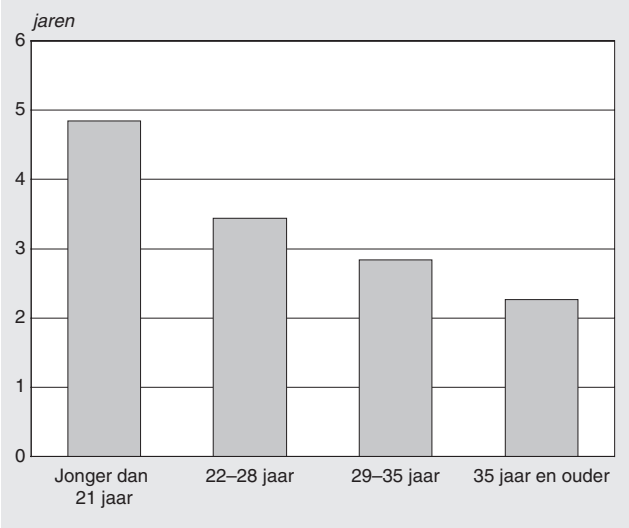
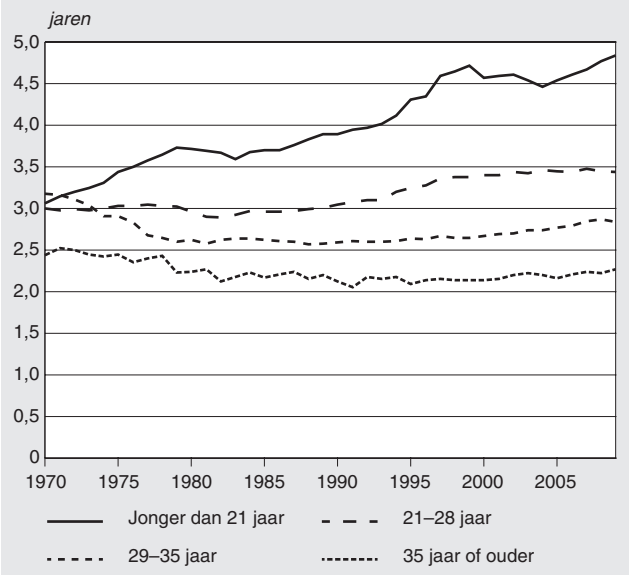
2. Gemiddelde duur tussen de geboorte van het eerste en tweede kind naar leeftijd van de moeder bij de geboorte van het eerste kind